

Nr 249.

Av herr **Werner m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 29, angående höjning av vissa postavgifter m. m.

I årets statsverksproposition förklarade statsrådet och chefen för finansdepartementet att Kungl. Maj:t ämnade föreslå en höjning av postportot. Genom en sådan åtgärd avsågs att erhålla medel för täckning av en del av det underskott, som beräknades uppkomma på den ordinarie budgeten. I enlighet med den tillkännagivna avsikten upptogs inkomsttiteln postverket med ett belopp av 30 miljoner kronor mot 10 miljoner kronor i den för nu löpande budgetår gällande riksstaten.

Den bebådade höjningen har nu föreslagits i särskild till riksdagen avlämnad proposition. I denna föreslås en höjning av portot för riksbrev med 5 öre inom varje viktgrupp, varvid de båda högsta nuvarande viktgrupperna sammanslås till en. De nya portosatserna skulle bli: Om brevets vikt icke överstiger 20 gram 20 öre, om vikten överstiger 20 men icke 125 gram 40 öre och om vikten överstiger 125 men icke 500 gram 60 öre. Vidare föreslås att minsta avgiften för korsband, som innehåller affärshandling och ej är lokal-försändelse, skall utgöra 20 öre samt en viss ändring av befodringsavgifterna för blindskriftsförsändelserna. Däremot föreslås icke någon höjning av lokalportona. En dylik höjning måste dock med hänsyn till förslagets innebörd anses motiverad och riktig. Höjningen av postportot är nämligen icke behövlig för att postverket skall uppnå nödig bärighet. Även om postportots ökning under de senaste årtiondena varit proportionsvis mindre än stegringen av den allmänna prisnivån, är förräntningen även med nu gällande portosatser fullt tillfredsställande. Den föreslagna höjningen får alltså helt och hållet karaktär av beskattning för att fylla underskott i budgeten. För den skull är det nödvändigt, att denna beskattning blir så rättvist avvägd som möjligt.

Skulle lokalportot icke undergå någon höjning utan alltjämt utgå med samma portosatser, som de nu äro gällande, medan portot för riksbrev höjes, måste detta komma att innebära en fördel för befolkningen i städer och samhällen och en oförmånligare ställning för befolkningen på den rena landsbygden. I det förra fallet förekommer i regel daglig brevbäring, varigenom abonnenterna erhålla breven sig tillställda i sin bostad, medan i det senare fallet abonnenterna själva måste hämta sin post på närmaste postanstalt. I många trakter kunna avstånden till postanstalten vara betydande.

Kostnaderna för postverket bli i det förra fallet lika stora såväl för riksbrev som för lokalbrev — såvida de inte rent av bli större för lokalbrev — medan i det senare fallet kostnaderna för lokalbrev bli ringa eller inga alls. Det måste därför anses mindre riktigt att föreslå en höjning av portot för riksbreven men bibehålla portot för de lokala oförändrad. I realiteten kommer detta, på grund av den karaktär av beskattning, som den föreslagna höjningen har, att innebära en uppenbar förmånsställning för stadsbefolkningen.

Bibehållandet av lokalportot vid nu gällande satser motiveras av postverket i en promemoria, ställd till Kungl. Maj:t, därmed, att en höjning av det samma skulle medföra en väsentligt större trafikminskning än vad fallet skulle bli med riksbreven. Postverket anser nämligen, att det föreligger större möjligheter att förmedla försändelser m. m. med egna bud å samma ort än då de skola tillställas emottagare å annan ort. Dessa farhågor kunna kanske vid själva övergången ha ett visst skäl för sig, men vi hysa dock den uppfattningen, att postverkets farhågor skola visa sig överdrivna i all synnerhet sedan nödig anpassning vunnits. I varje fall måste det ur rättvisesynpunkt anses befogat, att detta porto höjes med samma belopp som riksportot. För att icke någon onödig konkurrens mellan lokalbrev och brevkort skall uppstå, torde det vara nödvändigt att samtidigt höja även brevkortsportot med 5 öre, så att detta liksom portosatsen för lägsta viktgruppen lokalbrev blir 15 öre.

Med anledning av vad som här ovan anförts få vi därför hemställa,

att riksdagen, vid bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 29, tillika måtte besluta att höja det nuvarande lokalportot för postförsändelser efter samma grunder, vilka föreslagits att i övrigt gälla för inrikes brev; samt
att postportot å brevkort måtte höjas med 5 öre.

Stockholm den 11 februari 1942.

Osc. Werner.

J. V. Pettersson

Gust. E. Andersson.

i Norregård.

Jones Erik Andersson

Anders Pettersson

K. H. Ryberg.

i Ovanmyra.

i Dahl.